

Algemene Reisvoorwaarden (conform de geschillencommissie reizen vzw)

Artikel 1: Toepassingsgebied

Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing op de contracten tot reorganisatie en reisbemiddeling zoals verstaan onder de Belgische wet van 16 februari 1994 tot regeling van het contract tot reorganisatie en reisbemiddeling.

Artikel 2: Promotie

1/ De gegevens in de reisbrochure binden de reisorganisator die de brochure heeft uitgegeven, tenzij:

a) wijzigingen in deze gegevens duidelijk, schriftelijk en voor het afsluiten van het contract ter kennis van de reiziger zijn gebracht;

b) er zich naderhand wijzigingen voordoen ingevolge een schriftelijk akkoord tussen de partijen bij het contract.

2/ De reisorganisator kan een bepaald aanbod of een deel ervan tijdelijk of blijvend schrappen.

Artikel 3: Informatie vanwege de reisorganisator en/of reisbemiddelaar De reisorganisator en/of reisbemiddelaar zijn verplicht:

1° Vóór het sluiten van het contract tot reorganisatie of tot reisbemiddeling aan de reizigers schriftelijk mede te delen:

a) De algemene informatie betreffende paspoorten en visa en de formaliteiten op gebied van gezondheidszorg die voor de reis en verblijf noodzakelijk zijn, opdat de reizigers de nodige documenten zouden kunnen in orde brengen. Reizigers van niet-Belgische nationaliteit moeten bij de betrokken ambassade(s) of consulaat(aten) informeren welke administratieve formaliteiten zij moeten vervullen;

b) Informatie over het aangaan en de inhoud van een annulerings- en/of bijstandsverzekering;

c) de algemene en bijzondere voorwaarden van toepassing op de contracten.

2° Ten laatste 7 kalenderdagen voor de vertrekdatum, volgende inlichtingen aan de reizigers schriftelijk te verstrekken:

a) Dienstrengingen en tussenspots; en aansluitingen alsook, indien mogelijk, de door de reiziger in te nemen plaats;

b) Naam, adres, telefoon-, faxnummer en/of e-mail adres van hetzij de plaatselijke vertegenwoordiging van de reisorganisator en/of -bemiddelaar, hetzij de plaatselijke instanties die de reiziger bij moeilijkheden kunnen helpen, hetzij rechtstreeks de reisbemiddelaar of de reisorganisator;

c) Voor reizen en verblijven van minderjarigen in het buitenland, de informatie waardoor rechtstreeks contact mogelijk is met het kind of met de persoon die ter plaatse voor diens verblijf verantwoordelijk is;

d) De hierboven vermelde termijn van 7 kalenderdagen is niet van toepassing in geval van laattijdig gesloten contract.

Artikel 4: Informatie vanwege de reiziger

De reiziger moet de reisorganisator en/of reisbemiddelaar alle nuttige inlichtingen verstrekken die hem uitdrukkelijk gevraagd worden of die redelijkerwijs een invloed kunnen hebben op het goede verloop van de reis. Wanneer de reiziger verkeerde inlichtingen verstrekt en dit tot extra kosten leidt voor de reisorganisator en/of reisbemiddelaar, mogen die kosten in rekening worden gebracht.

Artikel 5: Tot standkomen van het contract

1° Bij het boeken van de reis zijn de reisbemiddelaar of -organisator ertoe gehouden een bestelbon naar de reiziger te overhandigen conform de wet.

2° Het contract tot reorganisatie ontstaat op het ogenblik dat de reiziger, al dan niet via de namens de reisorganisator optredende reisbemiddelaar, van de reisorganisator de schriftelijke bevestiging van de geboekte reis ontvangt. Wijkt de inhoud van de bestelbon af van die van de reisbevestiging of gebeurt de bevestiging niet binnen uiterlijk 21 dagen na de ondertekening van de bestelbon, dan mag de reiziger ervan uitgaan dat de reis niet werd geboekt en heeft de reiziger recht op de onmiddellijke terugbetaling van alle reeds betaalde bedragen.

Artikel 6: Prijs

1° De in het contract overeengekomen prijs kan niet worden herzien, tenzij dit uitdrukkelijk in het contract is voorzien samen met de precieze berekeningswijze ervan, en voor zover de herziening het gevolg is van een wijziging in:

a. De op de reis toegepaste wisselkoersen en/of

b. De vervoerskosten, met inbegrip van de brandstofkosten en/of

c. De voor bepaalde diensten verschuldigde heffingen en belastingen.

Er moet dan wel aan de voorwaarde worden voldaan dat bedoelde wijzigingen ook aanleiding zullen geven tot eenprijsverlaging.

2° De in het contract vastgestelde prijs mag in geen geval worden verhoogd binnen de 20 kalenderdagen die de dag van het vertrek voorafgaan.

3° Zo de verhoging 10% van de totaalprijs te boven gaat, kan de reiziger het contract zonder vergoeding verbreken. In dit geval heeft de reiziger recht op onmiddellijke terugbetaling van al de bedragen die hij aan de reisorganisator heeft betaald.

Artikel 7: Betaling van de reissom

1° Behalve uitdrukkelijk anders overeengekomen, betaalt de reiziger, bij de ondertekening van de bestelbon, als voorschot, een gedeelte van de globale of totale reissom zoals in de bijzondere reisvoorwaarden bepaald.

2° Indien de reiziger, nadat hij vooraf in gebreke werd gesteld, nalaat het voorschot of de reissom te betalen die van hem wordt geëist, zal de reisorganisator en/of reisbemiddelaar het recht hebben de overeenkomst met de reiziger van rechtswege te beëindigen, met de kosten ten laste van de reiziger.

3° Behalve indien op de bestelbon anders wordt overeengekomen, betaalt de reiziger het saldo van de prijs uiterlijk 1 maand vóór de vertrekdatum, en op voorwaarde dat hem vooraf of tegelijkertijd de schriftelijke reisbevestiging en/of reisdocumenten bezorgd worden.

Artikel 8: Overdraagbaarheid van de boeking

1° De reiziger kan, vóór de aanvang van de reis, zijn reis overdragen aan een derde, die wel moet voldoen aan alle voorwaarden van het contract tot reorganisatie. De overdrager dient tijdig vóór het vertrek de reisorganisator en, in voorkomend geval, de reisbemiddelaar, van deze overdracht op de hoogte te brengen.

2° De overdrager reiziger en de overnemer zijn hoofdelijk gehouden tot de betaling van de totale prijs en de overdrachtskosten.

Artikel 9: Andere wijzigingen door de reiziger

Vraagt de reiziger om een andere wijziging, dan mag de reisorganisator en/of de -bemiddelaar alle kosten aanrekenen die daardoor worden veroorzaakt.

Artikel 10: Wijziging door de reisorganisator vóór de afreis

1° Indien vóór de aanvang van de reis, één van de wezenlijke punten van het contract niet kan worden uitgevoerd, dient de reisorganisator de reiziger zo spoedig mogelijk, en in elk geval vóór de afreis, daarvan op de hoogte te brengen en hem in te lichten over de mogelijkheid het contract te verbreken zonder kosten, tenzij hij de door de reisorganisator voorgestelde wijziging aanvaardt.

2° De reiziger dient zo spoedig mogelijk, en in elk geval vóór de afreis, de reisbemiddelaar of reisorganisator van zijn beslissing in kennis te stellen.

3° Zo de reiziger de wijziging aanvaardt, dient er een nieuw contract of een bijvoegsel bij het contract te worden opgesteld waarin de aangebrachte wijzigingen en de invloed daarvan op de prijs worden meegedeeld.

4° Zo de reiziger de wijziging niet aanvaardt, mag hij de toepassing vragen van artikel 11.

Artikel 11: Verbreking door de reisorganisator vóór afreis

1° Indien de reisorganisator, vóór de aanvang van de reis, het contract verbreekt wegens een niet aan de reiziger toe te rekenen omstandigheid, heeft de reiziger de keuze tussen:

a) Ofwel de aanvaarding van een nieuw aanbod van een reis van gelijke of betere kwaliteit, zonder dat hij een supplement dient te betalen: zo de reis die ter vervanging wordt aangeboden van mindere kwaliteit is, moet de reisorganisator het verschil in prijs zo spoedig mogelijk terugbetalen.

b) Ofwel de terugbetaling, zo spoedig mogelijk, van alle door hem op grond van het contract betaalde bedragen.

2° De reiziger kan ook, in voorkomend geval, aanspraak maken op een schadeloosstelling voor het niet-uitvoeren van het contract, tenzij:

a) De reisorganisator de reis annuleert omdat het minimum aantal reizigers, voorzien in het contract en nodig voor de uitvoering van de reis, niet werd bereikt en de reiziger, binnen de in het contract voorziene termijn en ten minste 15 kalenderdagen vóór de vertrekdatum hiervan schriftelijk op de hoogte werd gebracht;

b) De annulering het gevolg is van overmacht, waaronder overboeken niet is inbegrepen. Onder overmacht wordt verstaan abnormale en onvoorzienbare omstandigheden die onafhankelijk zijn van de wil van diegene die zich erop beroept en waarvan de gevolgen ondanks alle voorzorgsmaatregelen niet konden worden vermeden.

Artikel 12: Gehele of gedeeltelijke niet-uitvoering van de reis

1° Indien tijdens de reis blijkt dat een belangrijk deel van de diensten waarop het contract betrekking heeft, niet zal kunnen worden uitgevoerd, neemt de reisorganisator alle nodige maatregelen om de reiziger passende en kosteloze alternatieven aan te bieden met het oog op de voortzetting van de reis.

2° Zo er een verschil is tussen de voorgenomen en de daadwerkelijk verleende diensten, stelt hij de reiziger schadeloos ten belope van dit verschil.

3° Indien dergelijke regeling onmogelijk blijkt of indien de reiziger deze alternatieven om deugdelijke redenen niet aanvaardt, moet de reisorganisator hem een gelijkwaardig vervoermiddel ter beschikking stellen dat hem terugbrengt naar de plaats van het vertrek, en, in voorkomend geval, de reiziger schadeloos stellen.

Artikel 13: Verbreking door de reiziger

De reiziger kan te allen tijde het contract geheel of gedeeltelijk verbreken. Indien de reiziger het contract verbreekt wegens een aan hem toe te rekenen omstandigheid, vergoedt hij de schade die de reisorganisator en/of -bemiddelaar lijden ten gevolge van de verbreking. De schadevergoeding kan forfaitair bepaald worden in de bijzondere voorwaarden of in het reisprogramma, maar mag ten hoogste éénmaal de prijs van de reis bedragen.

Artikel 14: Aansprakelijkheid van de reisorganisator

1° De reisorganisator is aansprakelijk voor de goede uitvoering van het contract, overeenkomstig de verwachtingen die de reiziger op grond van de bepalingen van het contract tot reorganisatie redelijkerwijs mag hebben, en voor de uit het contract voortvloeiende verplichtingen, ongeacht of deze verplichtingen zijn uit te voeren door hem zelf dan wel door andere verstrekkers van diensten en zulks onverminderd het recht van de reisorganisator om deze andere verstrekkers van diensten aan te spreken.

2° De reisorganisator is voor de daden van nalatigheid van zijn aangestelden en vertegenwoordigers, handelend in de uitoefening van hun functie, evenzeer aansprakelijk als voor zijn eigen daden en nalatigheden.

3° Indien een internationaal verdrag van toepassing is op een in het contract tot reorganisatie inbegrepen dienst, wordt de aansprakelijkheid van de reisorganisator overeenkomstig dat verdrag uitgesloten of beperkt.

4° Voor zover de reisorganisator niet zelf de in het reiscontract voorziene diensten verleent, wordt zijn aansprakelijkheid voor stoffelijke schade en de vergoeding van de deriving van het reisgenot samen beperkt tot tweemaal de reissom.

5° Voor het overige zijn de artikelen 18 en 19 van de wet van 16 februari 1994 van toepassing.

Artikel 15: Aansprakelijkheid van de reiziger

De reiziger is aansprakelijk voor de schade die de reisorganisator en/of -bemiddelaar, hun aangestelden en/of hun

vertegenwoordigers door zijn fout oplopen, of wanneer hij zijn contractuele verplichtingen niet is nagekomen. De fout wordt volgens het normale gedrag van een reiziger beoordeeld.

Artikel 16: Klachtenregeling

Vóór de afreis: Indien de reiziger een klacht heeft voor de afreis moet hij deze zo snel mogelijk per aangetekend schrijven of tegen ontvangstbewijs indienen bij de reisbemiddelaar en/of reisorganisator.

Tijdens de reis: Klachten tijdens de uitvoering van het contract moet de reiziger zo spoedig mogelijk ter plaatse, op een gepaste en bewijskrachtige manier, melden, zodat naar een oplossing kan worden gezocht. Daarvoor moet hij zich - in deze volgorde - wenden tot een vertegenwoordiger van de reisorganisator, of een vertegenwoordiger van de reisbemiddelaar of rechtstreeks tot de reisbemiddelaar, of ten slotte rechtstreeks tot de reisorganisator.

Na de reis: Werd een klacht ter plaatse niet bevredigend opgelost of kon de reiziger onmogelijk ter plaatse een klacht formuleren, dan moet hij uiterlijk één maand na het einde van de reisovereenkomst bij de reisbemiddelaar of anders bij de reisorganisator per aangetekend schrijven of tegen ontvangstbewijs een klacht indienen.

Artikel 17: Verzoeningsprocedure

1° Ingeval van betwisting moeten de partijen eerst onderling een minnelijke regeling nastreven.

2° Mislukt deze poging tot minnelijke regeling binnen een termijn van 1 tot 3 maanden, dan kan elk van de betrokken partijen aan het secretariaat van de Cel Verzoening van de vzw Geschillencommissie Reizen vragen om een verzoeningsprocedure op te starten. Alle partijen dienen ermee in te stemmen.

3° Hiertoe zal het secretariaat aan de partijen een informatiebrochure, een verzoeningsreglement en een "overeenkomst tot verzoening" bezorgen. Zodra de betrokken partijen deze overeenkomst (gezamenlijk of afzonderlijk) hebben ingevuld en ondertekend, en zodra elke partij een bedrag van 50 € heeft betaald, zal de verzoeningsprocedure opgestart worden.

4° Overeenkomstig de in het reglement beschreven eenvoudige procedure, zal een onpartijdige verzoener daarna contact opnemen met de partijen teneinde een billijke verzoening tussen de partijen na te streven.

5° Het eventueel bereikte akkoord zal in een bindende schriftelijke overeenkomst vastgelegd worden.

Secretariaat van de "Cel Verzoening": Koning Albert II laan 16, 1000 Brussel, e-mail: verzoening.gr@skynet.be

Artikel 18: Arbitrage of Rechtbank

1° Wordt geen verzoeningsprocedure ingesteld of mislukt deze, dan heeft de eisende partij in principe de keuze tussen een procedure voor de gewone rechtbank of een arbitrageprocedure voor de Geschillencommissie Reizen.

2° Voor geëiste bedragen vanaf 1250 €, beschikt iedere verwerende partij over een termijn van 10 kalenderdagen om een door de eisende partij aangevraagde arbitrageprocedure per aangetekende brief te weigeren, waarna het geschil voor de gewone rechtbank kan worden aanhangig gemaakt. Onder de 1250 € staat de mogelijkheid om de arbitrageprocedure te weigeren enkel open voor de reiziger.

3° Deze arbitrageprocedure wordt geregeld door een geschillenreglement, en kan slechts worden opgestart nadat binnen een periode van 4 maanden volgend op het (voorzien) einde van de reis (of eventueel vanaf de prestatie die aanleiding gaf tot het geschil) geen minnelijke regeling kon worden bereikt. Geschillen m.b.t. lichamelijke letsels kunnen enkel door de rechtbanken beslecht worden.

4° Het paritair samengesteld arbitraal college doet, overeenkomstig het geschillenreglement, op een bindende en definitieve wijze uitspraak over het geschil. Hiertegen is geen beroep mogelijk. Secretariaat van het arbitraal college, en algemeen secretariaat van de Geschillencommissie Reizen: Koning Albert II laan 16, 1000 Brussel e-mail: dv.g@skynet.be

Bijzondere voorwaarden Eigen-Wijze Reizen België

1. **De reissom.** De vermelde prijzen zijn per persoon in €, op basis van een 2-pers.kamer, tenzij anders aangegeven.

De reissom is gebaseerd op de prijzen, tarieven van vervoer, wisselkoersen, heffingen en belastingen zoals deze bekend waren bij in druk geven van de publicatie 30/10/2009.

In de prijs zijn niet inbegrepen:

Reis- en annulatieverzekering, persoonlijke uitgaven voor dranken, foaien, inkomgelden, kabelbanen, boottochten, toeristische activiteiten en facultatieve maaltijden, vervoer eigen woonplaats naar de luchthaven, reserveringskosten (12,5 € per dossier), evenals de kosten voor paspoorten, visa en andere formaliteiten. Ook kosten voortvloeiend uit vertragingen in het transport tgv slechte weersomstandigheden of trafiekproblemen, defecten, stakingen, oorlogen, wijzigingen van dienstregeling van vlucht- en reiseroutes of transportmiddel.

2. **Inschrijving en betaling.** De overeenkomst komt tot stand door aanvaarding door de reiziger van het aanbod van de reisorganisator. Dit kan door het insturen van het volledig ingevulde en ondertekende inschrijvingsformulier. Bij boeking via telefoon of e-mail, internet, ontvangt de reiziger schriftelijk of langs elektronische weg zo spoedig mogelijk een bevestiging/bestelbon, waarna onmiddellijke betaling van het voorschot moet volgen. Wie namens of ten behoeve van een ander een overeenkomst aangaat is aansprakelijk voor het nakomen van de reisvoorwaarden door de door hem ingeschreven personen.

Belangrijke opmerking: VERZAKINGSRECHT:

Op verzoek van de reiziger wordt onmiddellijk een aanvang genomen met de reservaties d.w.z. dat het transport onmiddellijk vastgelegd wordt en de hotelier nog dezelfde dag van de reservering op de hoogte wordt gebracht – wat dus een formeel engagement vanwege de reisorganisator betekent. Zodoende zijn er annuleringskosten verschuldigd vanaf de boeking, zelfs indien u de reservering nog niet ontvangen hebt.

Dit bij toepassing van het K.B. van 18 november 2002, als uitvoeringsbesluit op art. 8054,1° van de Wet op de Handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument van 14.07.1991 uitgevaardigd door het ministerie van economische zaken. Hierdoor geldt, in overeenstemming met de Europese richtlijn betreffende de verkoop op afstand, het volgende: de consument beschikt NIET over het recht om van de aankoop af te zien.

- Het voorschot bedraagt 30% van de reissom, met een minimum van 80 €.

- Het saldo zal uiterlijk een maand voor afreis dienen betaald te zijn.

- Bij boekingen binnen de maand voor het vertrek is direct het saldo verschuldigd.

- Bij vliegtickets moet 100% van de vluchtprijs reeds bij de reservering worden betaald.

- Bij niet- of laattijdige betaling ontstaat een verzuim, waarop de reisorganisator het recht heeft annuleringskosten te heffen gerekend op die dag van verzuim.

3. **Reisbescheiden.** De reisbescheiden ontvangt u in de regel zo vroeg mogelijk (zie brochure) Ze bestaan uit routebeschrijvingen en kaarten in kleur waar de route is op uitgetekend. Zij zijn met heel veel zorg samengesteld met detail van de reiseroute en bijzonderheden, maar maken geen deel uit van het contract. De reiziger dient echter wel kennis te nemen van de details. De vermelde dienstregelingen zijn indicatief en de reiziger dient in alle omstandigheden er rekening mee te houden dat deze zowel voor als tijdens de reis gewijzigd kunnen worden. De aangeduide moeilijkheidsgraad van de fietstochten is een subjectieve beoordeling dus louter indicatief en niet bindend.

4. **Annulering door de reiziger.** Elke annulering of wijziging moet zo vlug mogelijk schriftelijk tijdens de bureau-uren bij het reisbureau meegedeeld worden. Een annulatie brengt deze kosten met zich mee:

- bij annulering tot de 42ste dag (exclusief) vóór de vertrekdatum: 20% van de reissom

- bij annulering vanaf de 42ste dag (inclusief) tot de 28ste dag (exclusief) vóór de vertrekdatum: 35% van de reissom.

- bij annulering vanaf de 28ste dag (inclusief) tot de 21e dag (exclusief) vóór de vertrekdatum: 40% van de reissom;

- bij annulering vanaf de 21ste dag (inclusief) tot de 14e dag (exclusief) vóór de vertrekdatum: 50% van de reissom;

- bij annulering vanaf de 14e dag (inclusief) tot de 5e dag (exclusief) vóór de vertrekdatum: 75% van de reissom;

- bij annulering vanaf de 5e dag (inclusief) tot de vertrekdatum 90% van de reissom;

- bij annulering op de vertrekdatum of later: de volle reissom.

Bij annulering van vervoer binnen onze individuele reizen, gelden de annuleringsvoorwaarden van de betrokken vervoersmaatschappij(en) Al deze annuleringskosten moeten in ieder geval en onmiddellijk worden betaald zelfs in geval van annulering door toeval of overmacht. Ook indien u een annuleringsverzekering heeft afgesloten (terugbetaling van de annulatiekosten gebeurt dan binnen de voorwaarden van de verzekeringsmaatschappij)

5. **Wijziging door de reiziger.** De wijzigingskosten bedragen 27 € per dossier (+ extra kosten wijziging bij vervoer) Vanaf 60 dagen voor afreis wordt een wijziging van reisbestemming of vertrekdatum als annulering door de reiziger beschouwd.

6. **Formaliteiten.** De reiziger dient in te staan voor alle noodzakelijke identiteitsbewijzen (kinderen - 12) moeten ook een eigen identiteitskaart + foto) Indien vereist ook reispas en/of van mogelijke inentingen (zie brochure Reis Wijz Ministerie buitenlandse zaken) In verband met de huidige €-vliegticket moet de klant bevestigen dat de namen van de deelnemers/passagiers, opgegeven op de bestelbon, correct zijn en overeenstemmen met de officiële identiteitsdocumenten van de reizigers. Alle kosten te wijten aan een verkeerde opgave van namen zijn ten laste van de klant.

7. **Bagage.** De reisorganisator is niet aansprakelijk voor verlies, diefstal of beschadiging van bagage. De mogelijke aansprakelijkheid van de vervoerder of het hotel blijven evenwel behouden. De adviezen over toegelaten gewicht van de bagage dienen gevolgd te worden. Eventuele extra kosten als gevolg hiervan zijn ten laste van de reiziger. De reiziger kan een bagageverzekering afsluiten

8. **Aansprakelijkheid.** De burgerlijke aansprakelijkheid van Eigen-Wijze Reizen is gedekt door zijn verplichte wettelijke beroepsverzekering. De reisorganisator is niet aansprakelijk voor onvoorzienbare omstandigheden die voortvloeien uit overmacht, zoals plots wijzigingen in reglementeringen, verandering of annulering van vluchten, ongevallen, stakingen, epidemieën, weersomstandigheden, oorlog, enz., voorbeelden waarvan de opsomming niet beperkend is. De extra vervoers- of verblijfskosten die hieruit voortvloeien zijn voor rekening van de reiziger. Evenmin kan de reisorganisator aansprakelijk zijn voor de eventuele aanhouding door politie- en/of andere autoriteiten wegens het door de reiziger niet-naleven van de plaatselijke wettelijke voorschriften. De gevolgen zijn voor rekening van de reiziger

9. **Geschillencommissie Reizen.** Op alle overeenkomsten is uitsluitend het Belgisch recht van toepassing. Voor klachten waarvoor de Geschillencommissie Reizen niet bevoegd is, is alleen de Rechtbank te Leuven bevoegd.

10. **Garantiefonds Reizen.** Het Vakantiekader b.v.b.a./Eigen-Wijze Reizen is aangesloten bij het Garantiefonds Reizen "Bij financieel onvermogen van de reisorganisator en/of reisbemiddelaar met wie u een reiscontract afsluit, kan u beroep doen op het Garantiefonds Reizen. Dit kan u doen door u te wenden tot uw reisorganisator of reisbemiddelaar of rechtstreeks contact op te nemen met het Garantiefonds Reizen. Dit laatste kan u als volgt bereiken: Metrologielaan 8, B 1130 Brussel, tel. +32 2/240.68.00, fax +32 2/240.68.08. Vraag de garantievoorzwaarden aan uw reisorganisator of reisbemiddelaar. Daarin vindt u terug onder welke voorwaarden u, bij financieel onvermogen, terugbetaling kan vragen van de betaalde reissommen, of, wanneer de reis reeds een aanvang heeft genomen, de verderzetting van de reis of de reparatie van de reis." Eigen-Wijze Reizen België, Vismark 6 Leuven, vergunning A5987 – HRL 107544

Verantwoordelijke uitgever: Herman Juyterhoeven